

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תלה"מ 13120-09-18 האם נ' האב

לפני כב' השופטת ענת אלפסי, סגנית הנשיא

התובעת: האם

הנתבע: האב

פסק דין

עניינו של פסק דין זה, בעתירת האם להגדלת דמי המזונות, בשל שינוי נסיבות. האם שינוי הנסיבות הנטען מצדיק בחינה מחודשת של דמי המזונות ומה תוצאתה של בדיקה זו, באלה נדון.

רקע והליכים:

1. הצדדים הכירו כאשר לכל אחד מהם שני ילדים מקשר קודם. בשנת 2008 נישאו וביום 16/9/08 נולדה ביתם המשותפת.
2. חייהם המשותפים נקלעו למשבר ובשנת 2009 הגישה האם תביעה למשמורת ותביעה למזונות הקטינה. ביום 29/6/10 ניתן פסק דין לפיו משמורת הקטינה תהא לאימה תוך קיום מפגשים עם האב אחת לשבוע אחר הצהריים. עוד נפסק כי למזונות הקטינה ישלם האב 1,120 ₪ לחודש כולל מדור וכן מחצית הוצאות חינוך חריגות.
3. בחודש מאי 2018 פתחה האם בהליך של יישוב סכסוך, אשר לא הניב הסכם.
4. בספטמבר 2019 הגשה כתב תביעה להגדלת דמי המזונות, בטענה כי צרכי הילדה גדלו, רכיב המדור עלה משמעותית והאב אף אינו מקיים מפגשים עם הבת. לפיכך דרשה כי ישלם 2,600 ₪ בגין צרכי המחיה ועוד 1,630 ₪ בגין חלקה היחסי במדור.
5. בכתב הגנתו טען האב כי מצבה הכלכלי של האם השתפר הואיל ורכשה דירה, בעוד מצבו שלו נעשה דחוק בשל כך שנולד לו ילד נוסף, כשבנותיו הבגירות עודן סמוכות על שולחנו. עוד טען כי קיים קשר חם עם הקטינה, אך האם היא שסיכלה את המשכו.
6. בישיבת קדם המשפט מיום 18/2/20 נשמעו בתמצית דברי הצדדים ובהעדר הסכמה נקבע מועד לישיבת הוכחות, לאחר הגשת הרצאות פרטים. בנוסף הגיעו הצדדים להסכמה בדבר

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

קיום זמני שהות של הילדה אצל האב בשבתות אחת לשבועיים לרבות לינה, ובמידת האפשר אף באמצע השבוע אחר הצהריים.

7. הנתבע הגיש הרצאת פרטים ביום 10/9/19 התובעת הגישה הרצאת פרטים ביום 12/9/20.
8. ישיבת ההוכחות שנקבעה נדחתה בשל מגבלות הקורונה והתקיימה לבסוף ביום 3/12/20. בתום הדיון הוצע לצדדים לשוב ולשקול סיום ההליך בהסכמה. התובעת הביעה הסכמתה לכך, בעוד שהנתבע סירב בכל תוקף. נוכח מחלוקת לגבי קצבת שאירים ולגבי שווי מכוניתו של הנתבע, ניתנה החלטה המאפשרת לתובעת לברר עניין זה, לצד מועד להגשת סיכומים.
9. ביום 20.12.21 הוגשה הודעת המוסד לביטוח לאומי בעניין קצבת השאירים, אך בעניין הרכב לא הוגש דבר. ביום 8/2/21 הוגשו סיכומי התובעת וביום 21/4/21 סיכומי הנתבע.

עיקרי טענות האם, בכתב התביעה ובסיכומים:

10. טענתה המרכזית היא כי חל שינוי נסיבות מהותי בכך שצרכי הקטינה עלו, התווסף חיוב משמעותי בגין מדור והאב אינו פוגש בילדה כנדרש.
11. באשר לרמת החיים, טוענת כי כיום לא ניתן להסתפק בפחות מ 1,600 ₪ לחודש.
12. באשר למדור, טוענת כי לאחרונה רכשה מבעלה השני את מחצית דירת המגורים בבעלותו וכיום עליה לשאת בהחזרי משכנתא בגובה 2,500 ₪ לחודש. זאת, להבדיל מתשלומי המשכנתא הקודמים שעלו על 350 ₪ לחודש.
13. באשר לזמני שהות, טוענת כי האב אינו מקיימים כנדרש, ורק לאחרונה החל לחדשם, לאור החלטת בית המשפט בעניין זה.
14. טוענת כי הכנסת האב עומדת על כ- 8,130 ₪ לחודש, בצירוף קצבת שאירים בגובה 1,750 ₪ לחודש, כאשר הוא מתגוררת בדירה בבעלותו, ללא משכנתא.
15. עוד טוענת כי הכנסתה שלה עומדת על כ- 5,000 ₪ לחודש תמורת עבודות נקיון, כאשר עבור הדירה בה היא מתגוררת עליה לשלם משכנתא בגובה 2,500 ₪ לחודש.
16. צרכי הילדה בכתב התביעה הועמדו על 2,600 ₪ לחודש בצירוף 1,633 ₪ בגין חלקה במדור. בסיכומים הועמדו צרכיה על 4,220 ₪ לחודש בגין כלכלה, דמי כיס, הגיינה, הלבשה והנעלה, תשלומי בית הספר וחוגים, ובנוסף נדרש חלקה היחסי מתוך הוצאות מדור בגובה 4,890 ₪ לחודש. מאליו מובן כי אין כל מקום להרחבת חזית בעניין זה.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

עיקרי טענות האב בכתב ההגנה ובסיכומים:

17. טענתו המרכזית היא כי השינוי הנטען על ידי האם איננו בגדר שינוי נסיבות מהותי. העליה בהוצאות המחיה היא בגדר עניין צפוי וכך גם השינוי בהוצאות המדור, כאשר רכיב החינוך נמצא כבר בפסק הדין הקודם.
18. בעניין זמני השהות, בכתב ההגנה טען כי האם מונעת ממנו את המפגשים, ובסיכומים טען כי חזר לפגוש בילדה ואף קודם לכן פגש בה בתדירות רבה יותר מזו שנקבעה.
19. עוד טען כי מצבו הכלכלי נעשה מכביד יותר, בין היתר הואיל ונולד לו ילד קטן, נוסף על שני ילדיו הבגירים, אשר עודם סמוכים על שולחנו. הוא אף נאלץ להתמודד עם הלוואות רבות. באשר למכונית טוען כי מדובר במכונית שולה המשמשת אותה להתניידות הכרחית ואינו יכול להרשות לעצמו שלא להחזיקה.
20. בנוסף טען כי האם משתכרת סכומים גבוהים מאלה שעליהם היא מצהירה. בחירתה לרכוש מחצית מדירה אינה אמורה להשפיע עליו.
21. עוד טען כי האם התנהל שלא בתום לב, העלתה טענות סרק בעניין קצבת השאירים שקיבלו בנותיו בשל כך שהתייתמו מאימן, כאשר הדבר כלל אנו רלוונטי. בנוסף נקטה כלפיו הליכי הוצל"פ ללא הצדקה ואף נקטה כנגדו פקודת מאסר אליה נחשפה הקטינה.
22. מכל מקום, לטענתו, נוכח מצבו הכלכלי הדחוק איננו יכול לשלם יותר דבר.

דיון והכרעה

23. **כידוע, על הטוען לשינוי נסיבות מוטל הנטל להוכיח שינוי נסיבות מהותי**, והלכה זו בעינה עומדת. בית המשפט העליון אמר דברו בעניין זה לאחרונה בבע"מ 7670/18 פלונית נ' פלוני (נבו, 21.1.21) לאחר גל של הלכות סותרות בעניין זה.
- על מנת לבחון עניין זה יש לברר כל אחד הרכיבים שהשתנו, לצד בחינת משקלם המצטבר. ככל שיתברר כי אכן חל שינוי משמעותי, כי אז יש לשוב ולבחון כלל המרכיבים, על יסוד בע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית (נבו, 19.7.17).

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

24. **בעניין שלפנינו**, חל שינוי של ממש בשני רכיבים משמעותיים. האחד הוא העליה המשמעותית עד מאוד ברכיב המדור, אשר בהליך הקודם עמד על 350 ₪ לחודש וכיום עומד על 2,500 ₪ לחודש. השני הוא העדר קיום זמני השהות של האב עם הילדה עובד להגשת התביעה, חרף חידושם במסגרת ההליך המשפטי. בחינת היקף החיוב מחדש תיעשה על פי בע"מ 919/15 (שם).

25. הפסיקה פירשה את הכללים שנקבעו בבע"מ 919/15 באופן בו על הערכאה הדיונית לקבוע ממצאים עובדתיים ביחס לפרמטרים הבאים :

- א. הערכת וקביעת צרכי הילדים לפי רמת החיים שהורגלו בה ערב הפירוד (צרכים תלויי שהות כגון מדור והחזקתו, צרכים שאינם תלויי שהות וצרכים חריגים).
- ב. היכולות הכלכליות של ההורים (הכנסותיהם הפנויות של ההורים מכלל המקורות שלרשותם, לרבות שכר מעבודה ורכוש, בניכוי הוצאות מדור ומחיה).
- ג. קביעת יחסיות ביכולת הכלכלית של ההורים זה מול זה.
- ד. חלוקת זמני שהות בפועל (שקלול הוצאות תלויות שהות ביחס היכולת הכלכלית של שני ההורים וקביעת גובה החיוב בהתאם).

עוד נפסק כי אופן הקביעה עצמו ייעשה על פי נסיבותיה של כל משפחה, ולא על פי נוסחאות אריתמטיות נוקשות. הדבר נקבע בבע"מ 919/15 (שם) ובשורת פסקי דין נוספים : ר' דברי כב' השופטת לזין בעמ"ש (ב"ש) 67723-10-18 פלוני נ' פלונית (נבו, 2.6.19) וכן פסיקת כב' השופטת שבח בבע"מ (מרכז) 32172-11-17 ש' נ' ש' (נבו, 10.1.19).

להלן יובאו עיקרי הנתונים בעניין שלפנינו, כפי שמעלים כתבי הטענות, האסמכתאות והעדויות.

26. **מצבה הכלכלי של האם :**
האם משתכרת עד 6,000 ₪ לחודש עבור עבודות נקיון בחברת לוגיסטיקה מקומית, כפי שעולה מעדותה (עמ' 5 ש' 26 לפרוטוקול) ומתלושי השכר שצורפו להוצאת הפרטים. האם מתגוררת בדירה אשר בבעלותה (אותה רכשה לאחרונה מבן זוגה בהליך נפרד), עבודה נדרשת לשלם 2,500 ₪ לחודש בגין הלוואה מובטחת במשכנתא וכן הוצאות אחזקת מדור בגובה כ- 1,100 ₪ לחודש. בדירה מתגוררים גם שני ילדיה הבגירים, בן ובת. הוצאותיה האישיות יועמדו על כ- 2,000 ₪ לחודש. חלקה שלה במדור ואחזקתו עומד על 2/3, שהם 2,400 ₪ לחודש. נמצא כי הכנסתה הפנויה עומדת על כ- 1,600 ₪ לחודש.

27. **מצבו הכלכלי של האב**

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

האב משתכר כ- 8,130 ₪ לחודש מעבודתו במפעל, כאשר סכום זה כולל תשלום תמורת שעות נוספות, כעולה מעדותו (עמ' 6 ש' 17) ומתלושי השכר שצורפו להרצאת הפרטים.

האב מתגורר בדירה הנמצאת בבעלותה ואינה נושאת משכנתא, בשל כך שזו שולמה על ידי חברת הביטוח לאחר שהתאלמן. בדירה מתגוררת גם שתי בנותיו הבגירות. לאב ילד נוסף שגילו כשנתיים ואף את צרכיו עליו לממן. האב מתנייד באמצעות מכונית שעלותה כ- 21,000 ₪ (כפי שהעיד, עמ' 8, ש' 1) ובהעדר ראייה אחרת מטעם התובעת.

באשר לקצבת השאירים, עיון בהודעת המוסד לביטוח לאומי מעלה כי קצבה זו בגובה כ- 1,750 ₪ לחודש אינה משולמת מאז מלאו לבנות 18 שנים. לא ברור מדוע ב"כ התובעת ציינה נתון זה בסיכומיה.

הוצאותיו האישיות של האב יועמדו אף הן על כ- 2,000 ₪ לחודש ;
בגין אחזקת המדור יש להניח כי משלם כ- 1,100 ₪ לחודש ;
בגין בנו הפעוט, יש להניח כי נדרשות הוצאות בגובה 1,600 ₪ לחודש.
נמצא כי הכנסתו הפנויה עומדת על כ- 3,400 ₪ לחודש.

28. זמני שהות

בעת פתיחת ההליכים כמעט ולא התקיימו מפגשים, בעוד שבמועד ישיבת ההוכחות הודתה גם האם כי הקטינה נמצאת אצל אביה בשישי ושבת אחת לשבועיים, לרבות לינה. כך או אחרת, מדובר בזמני שהות שאינם מצדיקים שינוי היקף החיוב.

29. באשר להיקף החיוב במזונות

כפי שצויין לעיל, כל אחד מההורים מתגורר בדירה שבבעלותו המלאה, כאשר האם משלמת משכנתא בעוד האב פטור ממנה. בנוסף לכל אחד מההורים שני ילדים בגירים הסמוכים על שולחנו במידה זו או אחרת. הואיל ומדובר בבגירים, ההנחה היא כי יצאו לעבוד ואין מקום להביא בחשבון עניין זה. על האב (בהשונה מהאם) לפרנס גם את בנו הפעוט. לאור הפער בין הכנסותיהם הפנויות של ההורים ולאור זמני שהות, יש לחייב את האב לשאת ב- 2/3 מצרכי הקטינה, כאשר 1/3 נוסף ימומן על ידי האם.

30. באשר לצרכי הקטינה

צרכי המחיה של הקטינה, לרבות בגין מזון, ביגוד, הנעלה, בריאות ונסיעות יועמדו כמקובל על 1,600 ₪ לחודש. ר' עמ"ש (ת"א) 46291-01-16 **פלוני נ' פלונית** (נבו, 09.10.17).
צרכי החינוך יועמדו על 200 ₪ לחודש, על פי המקובל ביחס לתשלומי בית הספר.
הוצאות המדור ואחזקתו עומדות, כאמור, על 3,600 ₪ לחודש. חלקה של הקטינה עומד על 1/3, שהם 1,200 ₪ לחודש. נמצא כי הסכום הכולל עומד על 3,000 ₪ לחודש.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

הואיל והיקף החיוב של האב עומד על 2/3, עליו לשלם למזונותיה 2,000 ₪ לחודש.

לאור האמור לעיל, התוצאה היא כדלקמן:

- א. בגין התקופה שממועד פתיחת הליך יישוב הסכסוך 31.5.18 ישלם האב למזונות הקטינה 2,000 ₪ לחודש.
- ב. התשלומים יישאו הפרשי הצמדה למדד שפורסם ביום 15.6.18 אשר יעודכן אחת לשלושה חדשים ללא חיוב רטרואקטיבי. תשלומים שלא יבוצעו כסדרם יישאו ריבית נוסף על הפרשי ההצמדה.
- ג. הוצאות חינוך נוספות, כגון חוג שנתי, קייטנה שנתית ושיעורים פרטיים לפי המלצת המורה, וכן הוצאות בריאות שאינן ממומנות על ידי קופת החולים ומומלצות על ידי הרופא המטפל, ישולמו באופן בו האב יישא ב- 2/3 והאם תישא ב- 1/3, ישירות לגורם המטפל. דרישת התשלום תועבר תוך 30 יום ממועד ביצועה, לכל המאוחר.
- ד. קצבת הילדים מטעם המוסד לביטוח לאומי תועבר לאם לצרכי דמי כיס לקטינה;
- ה. הסכומים דלעיל יחולו כל עוד זמני השהות מתקיימים כסדרם.
- ו. באשר להוצאות, הואיל והטענות נתקבלו בחלקן ונדחו בחלקן, אין מקום להשית חיוב.

המזכירות מתבקשת להמציא פסק הדין לצדדים ולאחר מכן לסגור התיק.

ניתן היום, כ' חשוון תשפ"ב, 26 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.

ענת אלפסי, שופטת